

2016. FEBRUÁR 1.

IDÉN FOLYTATÓDIK A FÉKEZŐDÉS

A magyar gazdaság fejlődése sokéves gyengélkedés után 2014-ben a második leggyorsabb volt az EU-ban. Tavaly is átlag feletti növekedést sikerült elérni, ez azonban a lassulás miatt már elmaradt a régiós versenytársak többségének eredményétől, idén pedig tovább nyílik az olló: 11 ország közül a magyarnál várhatóan csak a horvát, a bolgár és a szlovén dinamika lesz alacsonyabb.

A világ összevont GDP-jének növekedési üteme a nemzetközi prognózisok szerint a 2015. évi 3,1%-ról 2016-ban várhatóan csak minimálisan gyorsul. A legfontosabb kockázatot a kínai gazdasági növekedés lassulása és az USA-ban decemberben elindult kamatemelés jelenti. A politikai kockázatok továbbra is jelentősek, s az EU egységének nemhogy megszilárdítása, de fenntartása sem lesz egyszerű feladat.

A magyar gazdaság növekedési üteme 2015-ben kb. 1 százalékponttal, 2,7-2,8% körülire lassult. 2016-ban a visszaeső EU-támogatások és az üzleti szféra alacsony beruházási hajlandósága miatt – a gyorsan, de nem gyorsulva bővülő fogyasztás ellenére – tovább csökken a növekedés lendülete (2,3%-ra). Az ipari növekedés 2015-ben kissé lassult. Idén az új beruházások hiánya és a bizonytalanabb járműipari konjunktúra miatt további fékezés valószínű. Kedvező, hogy a feldolgozóipar belföldi értékesítése hosszú idő után 2014-ben emelkedni kezdett, s 2015-ben már csak kb. 2 százalékponttal maradt el a kivitelétől. Igaz, ebben az autóipar beszállításoknak (pl. Bosch) van döntő szerepe.

Tavaly a gabonatermés 16%-kal csökkent; ezen belül a kukoricáé 27%-kal, s ez utóbbi az előző öt év átlagától is 10%-kal is elmaradt. A búzatermés viszont mintegy 20%-kal meghaladta az előző öt év átlagát. Az építőipari termelés 2015 őszén már egyértelműen kisebb volt az egy évvel korábnál, a szerződésállomány pedig november végén alig több mint fele az egy évvel azelőttinek. Idén a mélyépítő-ipar további visszaesése miatt csak stagnálás körüli helyzet várható. A kormány által bejelentett lakáspolitikai intézkedések várhatóan csak 2016 közepétől élénkítik a lakásépítést. A kiskereskedelmi forgalom az első tizenegy hónapban 5,6%-kal, de októberben már csak 4,1%-kal, novemberben 4,8%-kal emelkedett. A lassulás feltehetőleg a fehéredési hatás kifutásának következménye (az online pénztárgépek használata 2014 szeptemberétől lett kötelező). A leggyorsabban a nem-élelmiszer jellegű kiskereskedelem és az üzemanyag-forgalom (7-8%-kal), legkevésbé a napicikk-kereskedelem forgalma (3,4%-kal) bővült. Idén 3% körüli forgalombővülés várható.

A hivatalos munkanélküliségi ráta a 2015. IV. negyedévében 6,2% volt, 1 százalékponttal kisebb az egy évvel korábnál. A tényleges munkanélküliség (a közmunkások többségét ideszámítva) 9-10% között valószínűsíthető. Tavaly az első tizenegy hónapban a költségvetési szektorban 1,7%-kal, a legalább ötfős cégeknél 2,8%-kal volt magasabb a létszám. Képzett munkaerőben egyre inkább hány van. Az államháztartás pénzforgalmi hiánya az emelkedő adóbevételek ellenére a tervezettnél 326 milliárd forinttal több lett, ami az EU-tól származó bevételek csúszásának következménye. Viszont az EU által figyelt GDP-arányos hiány a vártnál kedvezőbben (2% körül) alakult. Az államadósság 2015-ben a GDP százalékában érdemben aligha csökkent. A GKI szerint 2016-ban 2,3% körüli hiány várható, miközben a GDP-arányos államadósság 1 százalékponttal csökkenhet.

A GKI PROGNÓZISA 2015-2016-RA

Megnevezés	2013	2014	2015. I-XI.	2015 becslés	2016 előrejelzés
1. GDP (%)	101,9	103,7	102,8**	102,7	102,3
2. Ipari termelés (%)	101,4	107,6	107,3	107	105
3. Beruházások (%)	107,2	111,2	99,7**	100	95
4. Építési-szerelési tevékenység (%)	109,6	114,2	102,8	102,5	100
5. Kiskereskedelmi forgalom (%)	101,9	104,1	105,7	105,5	103
6. Kivitel változása (folyó áron, euróban, %)	101,7	103,9	107,3	107	106
7. Behozatal változása (folyó áron, euróban, %)	102,0	104,3	106,0	106	105
8. Külkereskedelmi egyenleg (milliárd euró)	6,6	6,3	6,1	8	9
9. Folyó fizetési és tökemérleg együttes egyenlege (milliárd euró)	7,6	6,3	7,5**	9,5	7,5
10. Euró átlagos árfolyama (forint)	296,9	308,7	309,9***	309,9***	320
11. Államháztartás hiánya* (milliárd forint)	929,2	825,7	1218,6***	1218,6***	700
12. Bruttó átlagkereset indexe	103,4	103,0	104,1	104	104,7
13. Fogyasztói árindex	101,7	99,8	99,9***	99,9***	100,8
14. Fogyasztói árindex az időszak végén · (előző év azonos hónap = 100)	100,4	99,3	100,9***	100,9***	101,6
15. Munkanélküliségi ráta az időszak végén (%)	9,1	7,1	6,2****	6,2****	6

* Pénzforgalmi szemléletben, helyi önkormányzatok nélkül

** 2015. I-III. negyedév

*** Éves tény

**** 2015. IV. negyedév

A tényadatok forrása: KSH, MNB, NGM

GKI GAZDASÁGKUTATÓ ZRT.

1092 Budapest, Ráday u. 42-44.

Telefon: 06-1-318-1284

E-mail: gki@gki.hu

További információk: Vértés András, Akar László, Karsai Gábor